

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2022. október 20.*

„Előzetes döntéshozatal – A személyes adatok védelme – (EU) 2016/679 rendelet – Hatály – A 2. cikk (2) bekezdésének a) pontja – »Az uniós jog hatályán kívül eső tevékenységek« fogalma – Nemzeti és európai választások – A 6. cikk (1) bekezdésének e) pontja – Az adatkezelés jogszerűsége – 58. cikk – A felügyeleti hatóságok által elfogadott jogi aktus, amely korlátozza vagy adott esetben tiltja a szavazóhelyiségekben a szavazatszámlálás videófelvételen való rögzítését”

A C-306/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Varhoven administrativen sad (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2021. május 12-én érkezett, 2021. április 23-i határozatával terjesztett elő

a **Komisija za zashtita na lichnite danni**,

a **Tsentralna izbiratelna komisija**

és

a **Koalitsia „Demokratichna Bulgaria – Obedinenie”**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: N. Piçarra, tanácselnökként eljárva, N. Jääskinen (előadó) és M. Gavalec bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a **Komisija za zashtita na lichnite danni** képviselőjében V. Karadzhov,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

- a román kormány képviselőjében L.-E. Baţagoi, E. Gane és A. Wellman, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében A. Bouchagiar, C. Georgieva és H. Kranenborg, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) (HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.; HL 2021. L 74., 35. o.; a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának és 6. cikke (1) bekezdése e) pontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Komisia za zashtita na lichnite dannii (a személyes adatok védelmével foglalkozó bizottság, Bulgária; a továbbiakban: adatvédelmi bizottság) és a Tsentralna izbiratelna komisia (központi választási bizottság, Bulgária; a továbbiakban: központi választási bizottság), illetve a Koalitsia „Demokratichna Bulgaria – Obedinenie” (a továbbiakban: Koalitsia), egy bolgár politikai pártok alkotta koalíció között az adatvédelmi bizottság és a központi választási bizottság által elfogadott, a személyes adatoknak a választási eljárás során való kezeléséről szóló iránymutatások (a továbbiakban: vitatott iránymutatások) tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az általános adatvédelmi rendelet (4), (16) és (129) preambulumbekkezdése a következőképpen szól:
„(4) A személyes adatok kezelését az emberiség szolgálatába kell állítani. A személyes adatok védelméhez való jog nem abszolút jog, azt az arányosság elvével összhangban, a társadalomban betöltött szerepének függvényében kell figyelembe venni, egyensúlyban más alapvető jogokkal. Ez a rendelet minden alapvető jogot tiszteletben tart, és szem előtt tartja a Chartában elismert és a Szerződésekben rögzített szabadságokat és elveket, különösen ami a magán- és a családi élet, az otthon és a kapcsolattartás tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez, a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz, a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódás szabadságához, a vállalkozás szabadságához, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz, és a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséghez való jogot illeti.

[...]

- (16) E rendelet nem vonatkozik az alapvető jogok és szabadságok olyan tevékenységekkel kapcsolatos védelmére, illetve a személyes adatok olyan tevékenységekkel kapcsolatos szabad áramlására, amelyek az uniós jog hatályán kívül esnek, mint például a nemzetbiztonsággal kapcsolatos tevékenységek. Nem tartozik e rendelet hatálya alá a tagállamok által olyan tevékenységek keretében végzett személyes adatok kezelése sem, amelyeket a tagállamok az [Európai] Unió közös kül- és biztonságpolitikájával összefüggésben végeznek.

[...]

- (129) E rendelet Unió-szerte következetes végrehajtásának és e végrehajtás következetes nyomon követésének biztosítása érdekében a felügyeleti hatóságokat minden tagállamban ugyanazokkal a feladatokkal és tényleges hatáskörökkel kell felruházni, ideértve a vizsgálati hatáskört, a korrekciós és szankciós hatáskört és a szankciókat, valamint az engedélyezési és a tanácsadási hatáskört [...]. E hatáskörök magukban foglalják az adatkezelés átmeneti vagy végleges korlátozását, ideértve az adatkezelés tilalmának elrendelésére vonatkozó jogosultságot. [...] Különösen, az e rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében minden egyes intézkedésnek megfelelőnek, szükségesnek és arányosnak kell lennie [...].”

- 4 E rendelet „Tárgyi hatály” című 2. cikke a következőket mondja ki:

„(1) E rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

(2) E rendelet nem alkalmazandó a személyes adatok kezelésére, ha azt:

- a) az uniós jog hatályán kívül eső tevékenységek során végzik;
b) a tagállamok az [EU-Szerződés] V. címe 2. fejezetének hatálya alá tartozó tevékenységek során végzik;

[...]”.

- 5 Az említett rendelet 3. cikke meghatározza a rendelet területi hatályát. Az (1) bekezdésével összhangban az általános adatvédelmi rendeletet kell „alkalmazni a személyes adatoknak az Unióban tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelők vagy adatfeldolgozók tevékenységeivel összefüggésben végzett kezelésére, függetlenül attól, hogy az adatkezelés az Unió területén történik vagy nem”.

- 6 Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikke értelmében:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

2. »adatkezelés«: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés;

[...].

7 E rendeletnek „A személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek” című 5. cikke a következőket mondja ki:

„(1) A személyes adatok:

[...]

c) az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségésre kell korlátozódniuk (»adattakarékosság«);

[...].

8 Az említett rendeletnek „Az adatkezelés jogszerűsége” című 6. cikke az (1)–(3) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

[...]

e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;

[...]

(2) Az e rendeletben foglalt, adatkezelésre vonatkozó szabályok alkalmazásának kiigazítása érdekében, a tagállamok az (1) bekezdés c) és e) pontjának való megfelelés céljából fenntarthatnak vagy bevezethetnek konkrétabb rendelkezéseket, amelyekben pontosabban meghatározzák az adatkezelésre vonatkozó konkrét követelményeket, és amelyekben további intézkedéseket tesznek az adatkezelés jogszerűségének és tisztességességének biztosítására, ideértve a IX. fejezetben meghatározott egyéb konkrét adatkezelési helyzeteket is.

(3) Az (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti adatkezelés jogalapját a következőknek kell megállapítania:

a) az uniós jog, vagy

b) azon tagállami jog, amelynek hatálya alá az adatkezelő tartozik.

Az adatkezelés célját e jogalapra hivatkozással kell meghatározni, illetve az (1) bekezdés e) pontjában említett adatkezelés tekintetében annak szükségesnek kell lennie valamely közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett

feladat végrehajtásához. Ez a jogalap tartalmazhat az e rendeletben foglalt szabályok alkalmazását kiigazító rendelkezéseket, ideértve az adatkezelő általi adatkezelés jogszerűségére irányadó általános feltételeket, az adatkezelés tárgyát képező adatok típusát, az érintetteket, azokat a jogalanyokat, amelyekkel a személyes adatok közölhetők, illetve az ilyen adatközlés céljait, az adatkezelés céljára vonatkozó korlátozásokat, az adattárolás időtartamát és az adatkezelési műveleteket, valamint egyéb adatkezelési eljárásokat, így a törvényes és tisztességes adatkezelés biztosításához szükséges intézkedéseket is, ideértve a IX. fejezetben meghatározott egyéb konkrét adatkezelési helyzetekre vonatkozóan. Az uniós vagy tagállami jognak közérdekű célt kell szolgálnia, és arányosnak kell lennie az elérni kívánt jogszerű céllal.”

- 9 Ugyanezen rendelet „Hatáskörök” című 58. cikke a (2)–(4) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(2) A felügyeleti hatóság korrekciós hatáskörében eljárva:

[...]

f) átmenetileg vagy véglegesen korlátozza az adatkezelést, ideértve az adatkezelés megtiltását is;

[...]

(3) A felügyeleti hatóság engedélyezési és tanácsadási hatáskörében eljárva:

[...]

b) saját kezdeményezésére vagy kérelemre a személyes adatok védelmével kapcsolatos bármilyen kérdésben véleményt bocsát ki a nemzeti parlament, a tagállami kormány vagy a tagállami joggal összhangban más intézmények és szervek, valamint a nyilvánosság részére;

[...]

(4) Az e cikk alapján a felügyeleti hatóságra ruházott hatáskörök gyakorlására megfelelő garanciák mellett kerülhet sor, ideértve az uniós és a tagállami jogban [az Alapjogi Chartával] összhangban meghatározott hatékony bírósági jogorvoslatot és tisztességes eljárást is.”

- 10 Az általános adatvédelmi rendeletnek „A személyes adatok kezelése és a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való jog” című 85. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok jogszabályban összeegyeztetik a személyes adatok e rendelet szerinti védelméhez való jogot a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal, ideértve a személyes adatok újságírási célból, illetve tudományos, művészi vagy irodalmi kifejezés céljából végzett kezelését is.

(2) A személyes adatok újságírási célból, illetve tudományos, művészi vagy irodalmi kifejezés céljából végzett kezelésére vonatkozóan a tagállamok kivételeket vagy eltéréseket határoznak meg a II. fejezet (elvek), a III. fejezet (az érintett jogai), a IV. fejezet (az adatkezelő és az adatfeldolgozó), az V. fejezet (a személyes adatok harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítása), a VI. fejezet (független felügyeleti hatóságok), a VII. fejezet (együttműködés és egységesség) és a IX. fejezet (az adatkezelés különös esetei) alól, ha e kivételek vagy eltérések

szükségesek ahhoz, hogy a személyes adatok védelméhez való jogot össze lehessen egyeztetni a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal.

(3) A tagállamok értesítik [az Európai Bizottságot] azon jogi rendelkezésekről, amelyeket a (2) bekezdés alapján elfogadtak, továbbá haladéktalanul értesítik a Bizottságot az említett jogi rendelkezéseket érintő későbbi módosító jogszabályokról, illetve módosításokról.”

A bolgár jog

- 11 Az Izboren kodeks (a választási eljárásról szóló törvény) 272. cikkének az alapeljárásra alkalmazandó változata a következőképpen rendelkezik:

„A szavazólapokat tartalmazó urnák felbontásakor és a szavazás eredményének megállapításakor a jelöltek, az aktivisták, valamint a pártok, koalíciók és kezdeményezőbizottságok képviselői, [...], a választási megfigyelők [...], a nyilvántartásba vett társadalomkutató intézetek egy-egy bejegyzett szakértője és a média képviselői tartózkodhatnak a szavazóhelyiségben, biztosítva, hogy közvetlen rálátásuk legyen a szavazatszámolásra.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 12 A vitatott iránymutatások elfogadására az adatvédelmi bizottság 2021. január 28-i határozatával és a központi választási bizottság 2021. február 8-i határozatával került sor.
- 13 A személyes adatoknak a választási eljárás keretében videófelvétel rögzítése (rögzítés vagy élő közvetítés) útján történő kezelését illetően a vitatott iránymutatások pontosítják, hogy az ilyen adatkezelés célja a választási eljárás átláthatóságának, objektivitásának és jogszerűségének és a választási eljárásban részt vevő személyekkel való egyenlő bánásmódnak a garantálása, valamint a véleménynyilvánítás szabadságának és a tájékozódáshoz való jognak a biztosítása.
- 14 Ami a személyes adatok választási eljárás során videófelvétel-rögzítés útján történő kezelésének részletes szabályait illeti, a vitatott iránymutatások egyrészt előírják, hogy a média a személyes adatokat videófelvétel-rögzítés útján kizárólag a választás napjának megnyitásakor, annak lezárásakor, a választási eredmények ismertetésekor, valamint a szavazólapon megjelenő sorrend kisorsolásakor kezeli.
- 15 Másrészt ezen iránymutatások pontosítják, hogy a választási eljárás egyetlen másik résztvevője sem kezelheti a személyes adatokat videófelvétel-rögzítés útján, mivel ez összeegyeztethetetlen a választási eljárásban betöltött szerepükkel.
- 16 A 2021. február 10-i keresetlevelével a Koalitsia vitatta ezen iránymutatások jogszerűségét az Administrativen sad Sofia (szófiaai közigazgatási bíróság, Bulgária) előtt annyiban, amennyiben azok a személyes adatok videófelvétel-rögzítés útján történő kezelésére vonatkoznak.
- 17 A 2021. március 15-i ítéletével e bíróság megsemmisítette:
- a vitatott iránymutatások „Általános szabályok” című I. szakaszának 2. pontját, amennyiben az adatkezelőkre, az adatfeldolgozókra és a választási eljárás keretében az adatkezelő iránymutatásaival összhangban személyes adatokat kezelő személyekre vonatkozik, és előírja, hogy „[a] személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogaik és kötelezettségeik csak annyiban

korlátozhatók, amennyiben kimerítő és korlátozó jelleggel meghatározták a választási eljárás keretében őket megillető jogokat”, valamint hogy „[a] választási eljárásról szóló törvény kifejezetten meghatározza azokat az eseteket, amelyekben ezek a személyek személyes adatokat kezelnek (a közvetlen rálátáshoz való jog a szavazás eredményének megállapítása során, a választókerületi jegyzőkönyvek másolatainak megszerzéséhez való jog stb.)”, és hogy „[a] személyes adatok kezelése során e személyek nem léphetik túl a választási eljárásról szóló törvényben meghatározott jogokat és kötelezettségeket”;

- „A személyesadat-kezelőknek szóló iránymutatások” című II. szakasz 9. pontját, amennyiben e pont úgy rendelkezik, hogy „[a] választási eljárás egyetlen más szereplője sem kezelhet személyes adatokat videófelvétel-rögzítés és/vagy terjesztés útján, mert a választási eljárásban betöltött szerepük nem egyeztethető össze a személyes adatok választási eljárásban videófelvétel készítés útján történő kezelésének céljával”, és hogy „[e] szereplők választási eljárásbeli feladatait és szerepét a választási eljárásról szóló törvény kifejezetten és kimerítő jelleggel meghatározza”.
- 18 Az Administrativen sad Sofia (szófiaai közigazgatási bíróság, Bulgária) szerint az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében e rendelet nem alkalmazandó az uniós jog hatályán kívül eső tevékenységek, így az alapügyben szóban forgóhoz hasonló tevékenység, vagyis egy tagállam nemzeti parlamenti vagy helyi önkormányzati választásainak megszervezése során. Következésképpen a vitatott iránymutatásoknak, amennyiben azok az általános adatvédelmi rendelet végrehajtási intézkedéseit képezik, nincs jogalapjuk.
 - 19 2021. március 29-én az adatvédelmi bizottság és a központi választási bizottság fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a Varhoven administrativen sadhoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Bulgária), a kérdést előterjesztő bírósághoz.
 - 20 A 2021. április 2-i kérelmével a központi választási bizottság által támogatott adatvédelmi bizottság előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság elé terjesztését kérte az uniós jog alapügyre való alkalmazhatósága tárgyában.
 - 21 A Koalitsia a kérdést előterjesztő bíróság előtt azt állítja, hogy az említett ítéletet helyben kell hagyni, és nincs helye előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság elé terjesztésének.
 - 22 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a vitatott iránymutatások olyan közigazgatási jogi aktusnak minősülnek, amely a választások során többszörös joghatással rendelkezik. Hangsúlyozza, hogy a vitatott iránymutatások a Bolgár Köztársaság területén tartott valamennyi nemzeti, helyi és európai választásra alkalmazandók.
 - 23 E bíróság többek között felveti azt a kérdést, hogy alkalmazható-e az általános adatvédelmi rendelet a tagállami választások megszervezésével összefüggésben, és amennyiben igen, milyen joghatásokat gyakorolnak az általános adatvédelmi rendelet rendelkezései az illetékes személyesadat-védelmi hatóságok azon lehetőségére, hogy korlátozzák vagy adott esetben megtiltsák a személyes adatok választási eljárás keretében történő kezelését.

24 E körülmények között a Varhoven administrativen sad (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Bulgária) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját, hogy azzal ellentétes-e a rendeletnek a nemzetgyűlési választások lebonyolításához hasonló, látszólag tisztán belső helyzetre való alkalmazása, ha a védelem tárgyát személyek – uniós polgárok – személyes adatai képezik, és az adatkezelési műveletek nem korlátozódnak az érintett tevékenység során történő adatgyűjtésre?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: mentesíti-e a látszólag az uniós jog hatályán kívül eső nemzetgyűlési választások lezárása az adatkezelőket, az adatfeldolgozókat és a személyes adatokat tároló személyeket a rendeletből mint az uniós polgárok személyes adatai uniós szintű védelmének egyetlen eszközéből eredő kötelezettségeik alól? Kizárólag attól a tevékenységtől függ-e a rendelet alkalmazhatósága, amelynek céljából a személyes adatokat előállítják, illetve gyűjtik, ami egyúttal ahhoz a következtetéshez vezet, hogy a rendelet későbbi alkalmazhatósága kizárt?
- 3) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén: ellentétes-e az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk[e (1) bekezdés]ének e) pontjával és az arányosságnak az e rendelet (4) és (129) preambulumbekkezdésében rögzített elvével a rendelet végrehajtására vonatkozó, a szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely eleve kizárja és korlátozza annak lehetőségét, hogy a szavazóhelyiségekben zajló szavazatszámolás során videófelveleket készítsenek, tiltja, hogy a rögzített videófelvétel különböző elemeire eltérő szabályozás vonatkozzon, és következésképpen kizárja annak lehetőségét, hogy a rendelet céljait – a személyek személyes adatainak védelmét – más eszközökkel ériék el?
- 4) Másodlagosan és az uniós jog hatályával összefüggésben – a helyhatósági választások és az európai parlamenti választások lebonyolítása során –: ellentétes-e az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk[e (1) bekezdés]ének e) pontjával és az arányosságnak az e rendelet (4) és (129) preambulumbekkezdésében rögzített elvével a rendelet végrehajtására vonatkozó, a szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely eleve kizárja és korlátozza annak lehetőségét, hogy a szavazóhelyiségekben zajló szavazatszámolás során videófelveleket készítsenek, nem állapít meg eltérő szabályozást a rögzített videófelvétel különböző elemeire vonatkozóan, illetve tiltja az ilyen szabályozást, és következésképpen kizárja annak lehetőségét, hogy a rendelet céljait – a személyek személyes adatainak védelmét – más eszközökkel ériék el?
- 5) Ellentétes-e az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontjával a megtartott választások jogszerű lebonyolításának megállapítására és eredményeinek rögzítésére irányuló tevékenységek olyan közérdekű feladatnak minősítése, amely a szavazóhelyiségekben jelen lévő személyek személyes adatai tekintetében igazol egy meghatározott, az arányosság követelményének hatálya alá tartozó beavatkozást, ha az említett személyek törvényben szabályozott hivatalos közfeladatot látnak el?
- 6) Az előző kérdésre adandó igenlő válasz esetén: ellentétes-e a személyes adatok védelmével a személyes adatok gyűjtésére és kezelésére vonatkozó olyan nemzeti jogi tilalom bevezetése, amely korlátozza annak lehetőségét, hogy személyes adatokat nem tartalmazó anyagokról, objektumokról vagy tárgyokról kiegészítő jelleggel videófelveleket készítsenek, ha a

videófelvétel-rögzítés folyamatában potenciálisan fennáll a lehetősége annak, hogy a videófelvétel-készítés során személyes adatokat is gyűjtenek a szavazóhelyiségben jelen lévő, az érintett időpontban közérdekű tevékenységet végző személyektől?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 25 2021. szeptember 14-én a Bíróság tájékoztatáskérését intézett a kérdést előterjesztő bírósághoz, amelyben annak pontosítására hívta fel, hogy a választási eljárásról szóló törvény 272. cikkének az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtását követő módosítása milyen hatással van az alapeljárásbeli jogvita elbírálása érdekében feltett kérdések relevanciájára.
- 26 A 2021. október 29-i válaszában a kérdést előterjesztő bíróság rámutatott arra, hogy a nemzeti eljárásjog szerint a vitatott iránymutatások jogszerűségét nem az említett jogszabály-módosítás időpontjának, hanem a vitatott iránymutatások elfogadása időpontjának figyelembevételével kell értékelnie. Ennélfogva a vitatott iránymutatások elfogadását követő e jogszabály-módosítás nem kérdőjelezi meg az előzetes döntéshozatal iránti kérelem relevanciáját.
- 27 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor tagadhatja meg a nemzeti bíróság által az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elbírálását, ha különösen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalmát illetően a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikkében meghatározott követelményeket nem tartják tiszteletben, vagy ha nyilvánvalóan kitűnik, hogy az uniós szabálynak a nemzeti bíróság által kért értelmezése vagy érvényességének vizsgálata semmilyen módon nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, vagy ha a probléma elméleti jellegű (2021. március 25-i Obala i lučice ítélet, C-307/19, EU:C:2021:236, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 28 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott magyarázatokból egyértelműen kitűnik, hogy álláspontja szerint az előterjesztett kérdésekre adandó válasz szükséges az előtte folyamatban lévő jogvita elbírálásához.
- 29 Ebből következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

- 30 Együttesen vizsgálendő első és második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a személyes adatoknak a tagállami választások megszervezésével összefüggésben történő kezelése ki van zárva e rendelet hatálya alól.
- 31 Először is rá kell mutatni arra, hogy az általános adatvédelmi rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében e rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy

nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni. E rendelet 4. cikkének 2. pontja szerint az „adatkezelés” fogalma alá tartozik többek között a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet, így különösen a gyűjtés, rögzítés, felhasználás, vagy a továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján való közlés.

- 32 Ebből következik, hogy a természetes személyekről készített videófelvetelek rögzítése főszabály szerint az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó személyesadat-kezelésnek minősül (lásd ebben az értelemben: 2014. december 11-i Ryneš ítélet, C-212/13, EU:C:2014:2428, 35. pont).
- 33 Másodszor hangsúlyozni kell, hogy az említett rendelet tárgyi hatálya alóli kivételeket e rendelet 2. cikkének (2) és (3) bekezdése kimerítően határozza meg.
- 34 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a személyes adatok valamely tagállam mind európai, mind nemzeti választásainak megszervezése során történő, videófelvétel rögzítése útján való kezelése az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt kivétel hatálya alá tartozik-e, amely rendelkezés szerint e rendelet nem alkalmazandó a személyes adatok kezelésére, ha azt „az uniós jog hatályán kívül eső tevékenységek során” végzik.
- 35 Hangsúlyozni kell, hogy az általános adatvédelmi rendelet alkalmazhatósága alóli e kivételt az említett rendelet 2. cikkének (2) bekezdésében szereplő többi kivételhez hasonlóan szigorúan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2021. június 22-i Latvijai Saeima [Büntetőpontok] ítélet, C-439/19, EU:C:2021:504, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 Amint azt a Bíróság kimondta, az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját ugyanezen rendelet 2. cikke (2) bekezdésének b) pontjával és (16) preambulumbekkezdésével összefüggésben kell értelmezni, amely utóbbi pontosítja, hogy az említett rendelet nem alkalmazandó a személyes adatok olyan „tevékenységekkel kapcsolatos [kezelésére], amelyek az uniós jog hatályán kívül esnek, mint például a nemzetbiztonsággal kapcsolatos tevékenységek”, vagy „amelyeket [...] az Unió közös kül- és biztonságpolitikájával összefüggésben végeznek” (lásd ebben az értelemben: 2021. június 22-i Latvijai Saeima [Büntetőpontok] ítélet, C-439/19, EU:C:2021:504, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Ebből következik, hogy az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja részben a személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1995. L 281., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 355. o.) 3. cikke (2) bekezdése első franciabekezdésének folytonosságába illeszkedik. Ebből fakadóan az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja nem értelmezhető úgy, hogy az szélesebb hatállyal rendelkezik, mint a 95/46 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének első franciabekezdéséből eredő kivétel, amely már kizárta ezen irányelv hatálya alól többek között a személyes adatok olyan kezelését, amelyet „a közösségi jog hatályán kívül eső tevékenységek, mint például az [EU-Szerződés Lisszaboni Szerződést megelőző változatának] V. és VI. címeiben megállapítottak, valamint a közbiztonsággal, a védelemmel, a nemzetbiztonsággal [...] kapcsolatos feldolgozási [helyesen: kezelési] műveletek” keretében végeznek (2021. június 22-i Latvijai Saeima [Büntetőpontok] ítélet, C-439/19, EU:C:2021:504, 64. pont).

- 38 Márpedig kizárólag az államnak vagy az állami hatóságoknak az említett 3. cikk (2) bekezdésében kifejezetten említett vagy ugyanezen kategóriába tartozónak tekinthető sajátos tevékenységei keretében végzett személyesadat-kezelés tartozik az említett irányelv hatálya alóli kivétel alá (2021. június 22-i Latviyas Republikas Saeima [Büntetőpontok] ítélet, C-439/19, EU:C:2021:504, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 Következésképpen az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének az e rendelet (16) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett a) pontjának egyedüli célja az, hogy kizárja az említett rendelet hatálya alól a személyes adatok olyan kezelését, amelyet az állami hatóságok a nemzetbiztonság megóvására irányuló vagy ugyanezen kategóriába tartozónak tekinthető tevékenység keretében végeznek, így önmagában az, hogy egy tevékenység az állam vagy valamely közhatalmi szerv sajátos tevékenysége, nem elegendő ahhoz, hogy ezt a kivételt automatikusan alkalmazni lehessen erre a tevékenységre (2021. június 22-i Latviyas Republikas Saeima [Büntetőpontok] ítélet, C-439/19, EU:C:2021:504, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 40 A nemzetbiztonság védelmére irányuló tevékenységek, amelyekre az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja vonatkozik, különösen azokat a tevékenységeket foglalják magukba, amelyek célja az alapvető állami funkcióknak és a társadalom alapvető érdekeinek a védelme (lásd ebben az értelemben: 2021. június 22-i Latviyas Republikas Saeima [Büntetőpontok] ítélet, C-439/19, EU:C:2021:504, 67. pont).
- 41 Márpedig a tagállami választások megszervezésével kapcsolatos tevékenységek nem ilyen célkitűzés megvalósítására irányulnak, és következésképpen nem sorolhatók az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti azon tevékenységek kategóriájába, amelyek célja a nemzetbiztonság megőrzése.
- 42 A fenti megfontolásokra tekintettel az első és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az általános adatvédelmi rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a személyes adatoknak a tagállami választások megszervezésével összefüggésben történő kezelése nincs kizárva e rendelet hatálya alól.

A harmadik, a negyedik, az ötödik és a hatodik kérdéstről

- 43 Előljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködési eljárás keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő ügy eldöntéséhez hasznos választ adjon. Ebből a szempontból adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdéseket (lásd ebben az értelemben: 2022. július 7-i Pensionsversicherungsanstalt [Külföldön gyermekneveléssel töltött időszakok] ítélet, C-576/20, EU:C:2022:525, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 E tekintetben a Bíróságnak kell a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk összessége és különösen az előzetes döntéshozatalra utalás indokolása alapján meghatározni az uniós jog azon rendelkezéseit, amelyeknek az értelmezése az alapeljárás tárgyára figyelemmel szükséges (lásd ebben az értelemben: 2022. június 2-i HK kontra Dánia és HK kontra Privat ítélet, C-587/20, EU:C:2022:419, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 45 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás lényegében arra a kérdésre vonatkozik, hogy az illetékes személyesadat-védelmi hatóságok korlátozhatják-e vagy megtilthatják-e az ilyen adatok kezelését a választási eljárás és különösen a szavazatszámolás filmfelvételen való rögzítésének lehetőségét illetően.
- 46 Ennélfogva úgy kell érteni, hogy együttesen vizsgálandó harmadik, negyedik, ötödik és hatodik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontját és 58. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az, ha valamely tagállam illetékes hatóságai olyan általánosan alkalmazandó közigazgatási jogi aktust fogadnak el, amely az e tagállamban megrendezett választások során korlátozza vagy adott esetben tiltja a szavazóhelyiségekben zajló szavazatszámolás videófelvételen való rögzítését.
- 47 Először is rá kell mutatni arra, hogy az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke meghatározza a személyesadat-kezelés jogszerűségének feltételeit.
- 48 Közelebbről az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontját illetően, amelyre az előzetes döntéshozatal iránti kérelem vonatkozik, e rendelkezésből kitűnik, hogy a személyes adatok kezelése jogszerű, ha az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges.
- 49 Márpedig az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontját e rendelet 6. cikkének (3) bekezdésével együttesen kell értelmezni, amely utóbbi pontosítja, hogy az ezen e) pontban említett adatkezelés jogalapját az uniós jognak vagy azon tagállami jognak kell megállapítania, amelynek hatálya alá az adatkezelő tartozik.
- 50 Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése e) pontjának és e rendelet 6. cikke (3) bekezdésének együttesen értelmezett rendelkezései tehát lehetővé teszik a tagállamok számára olyan szabályok elfogadását, amelyek alapján az adatkezelő valamely közérdekű vagy egy közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat keretében személyes adatokat kezelhet.
- 51 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság az ötödik kérdése keretében a jelek szerint úgy véli, hogy a szavazatszámolás során a szavazóhelyiségekben jelen lévő bizonyos szereplők az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett közérdekű feladatot teljesíthetnek.
- 52 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a személyes adatok ilyen szereplők általi, az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontja alapján történő jogszerű kezelése nem csupán azt feltételezi, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy e szereplők közérdekű feladatot teljesítenek, hanem azt is, hogy a személyes adatoknak az ilyen feladat teljesítése céljából történő kezelése az e rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében említett jogalapon alapuljon.
- 53 Amint arra a Bizottság az írásbeli észrevételeiben helyesen rámutatott, úgy tűnik, hogy az illetékes bolgár felügyeleti hatóságok által elfogadott vitatott iránymutatások nem képeznek ilyen jogalapot. Éppen ellenkezőleg, úgy tűnik, hogy azok a választóhelyiségekben jelen lévő személyek személyes adatainak védelmére irányuló intézkedést képeznek, mivel a média képviselői tekintetében korlátozzák, a választóhelyiségekben jelen lévő más személyek tekintetében pedig megtiltják az ilyen adatoknak a választási eljárás egy különös szakaszában, nevezetesen a szavazatszámolás során történő, videófelvételen való rögzítés útján történő kezelését.

- 54 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy a felügyeleti hatóságok hatásköreit az általános adatvédelmi rendelet 58. cikke rögzíti.
- 55 Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikke (2) bekezdésének az e rendelet (129) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett f) pontjából kitűnik, hogy a felügyeleti hatóságok hatáskörrel rendelkeznek többek között arra, hogy átmenetileg vagy véglegesen korlátozzák az adatkezelést, ideértve az adatkezelés megtiltását is, valamint hogy e hatáskört az arányosság elvének tiszteletben tartásával kell gyakorolni. Ehhez hasonlóan, az általános adatvédelmi rendelet 58. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében minden felügyeleti hatóság jogosult arra, hogy saját kezdeményezésére vagy kérelemre a személyes adatok védelmével kapcsolatos bármilyen kérdésben véleményt bocsásson ki a nemzeti parlament, a tagállami kormány vagy a tagállami joggal összhangban más intézmények és szervek, valamint a nyilvánosság részére. Végül e rendelet 58. cikkének (4) bekezdése értelmében a hatáskörök gyakorlására megfelelő garanciák mellett kerülhet sor, ideértve a hatékony bírósági jogorvoslatot is.
- 56 Márpedig a bolgár jognak és a vitatott iránymutatásoknak a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnő leírása nem teszi lehetővé annak megállapítását – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok fenntartásával –, hogy az illetékes bolgár hatóságok túllépték az általános adatvédelmi rendelet 58. cikke (2) bekezdésének f) pontja és (3) bekezdésének b) pontja alapján őket megillető hatásköröket, és különösen hogy a vitatott iránymutatások nem tartják tiszteletben az arányosság elvét.
- 57 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a vitatott iránymutatások a média képviselői tekintetében korlátozzák, a választóhelyiségekben jelen lévő többi személy tekintetében pedig megtiltják a személyes adatoknak a választási eljárás egy különös szakaszában, nevezetesen az urnák felbontása során és a választások eredményének megállapításakor videófelvételen való rögzítés útján történő kezelését. Ezzel szemben úgy tűnik, hogy ezek az iránymutatások nem korlátozzák a választóhelyiségekben jelen lévő személyek azon lehetőségét, hogy a szavazatszámolás során figyelemmel kísérik az urnák felbontását és a választások eredményének megállapítását, ami az említett iránymutatások céljával összhangban lehetővé teszi a választási eljárás átláthatóságának, objektivitásának és jogszerűségének, az eljárásban részt vevő szereplők közötti egyenlő bánásmódnak, valamint a véleménynyilvánítás szabadságának és a tájékozódáshoz való jognak a biztosítását.
- 58 Így meg kell állapítani, hogy a vitatott iránymutatások célja – az adattakarékosságnak az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének c) pontjában szereplő elvével összhangban – az, hogy a minimálisan szükségesre szorítsa a személyes adatok védelméhez való jognak a választási eljárás videófelvételen való rögzítéséből eredő akadályozását.
- 59 Harmadszor és utolsósorban emlékeztetni kell mindenestre arra, hogy a tagállamok az általános adatvédelmi rendelet bizonyos rendelkezései alóli kivételeket vagy eltéréseket határozhatnak meg a személyes adatok védelméhez való jog, valamint a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való jog összehangolása érdekében.
- 60 Az általános adatvédelmi rendelet 85. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok jogszabályban összegeyztetik a személyes adatok e rendelet szerinti védelméhez való jogot a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal, ideértve a személyes adatok újságírási célból végzett kezelését is. Az említett rendelet 85. cikkének (2) bekezdésével összhangban a tagállamok kivételeket vagy eltéréseket határoznak meg az általános adatvédelmi

rendelet bizonyos fejezetei, így a 6. cikket magában foglaló II. fejezet alól. E kivételeket vagy eltéréseket az ahhoz szükséges mértékűre kell korlátozni, hogy a személyes adatok védelméhez való jogot össze lehessen egyeztetni a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal.

- 61 A fenti megfontolásokra tekintettel a harmadik, negyedik, ötödik és hatodik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontját és 58. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, ha valamely tagállam illetékes hatóságai olyan általánosan alkalmazandó közigazgatási jogi aktust fogadnak el, amely az e tagállamban megrendezett választások során korlátozza vagy adott esetben tiltja a szavazóhelyiségekben zajló szavazatszámolás videófelvételen való rögzítését.

A költségekről

- 62 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet) 2. cikke (2) bekezdése a) pontját**

a következőképpen kell értelmezni:

a személyes adatoknak a tagállami választások megszervezésével összefüggésben történő kezelése nincs kizárva e rendelet hatálya alól.

- 2) A 2016/679 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének e) pontját és 58. cikkét**

a következőképpen kell értelmezni:

e rendelkezésekkel nem ellentétes az, ha valamely tagállam illetékes hatóságai olyan általánosan alkalmazandó közigazgatási jogi aktust fogadnak el, amely az e tagállamban megrendezett választások során korlátozza vagy adott esetben tiltja a szavazóhelyiségekben zajló szavazatszámolás videófelvételen való rögzítését.

Aláírások